अन्तर विद्यालय

अवलोकन भ्रमण

प्रतिवेदन

⇓

श्री जीवनोद्धार माध्यमिक विद्यालय

कालीगण्डकी गा.पा.-४, पूर्तिघाट, गुल्मी

मिति : २०८२/०३/२२ गते आइतबार

लेखन समिति

क्र.सं.	शिक्षक तथा कर्मचारीको नामथर	पद	कै.
१.	गोविन्द गौतम	शिक्षक	
२.	सुन्दर आले	शिक्षक	

विषयसूचि

क्र.सं.	शीर्षक	पृष्ठ सङ्ख्या	कै.
१.	पृष्ठभूमि	१	
२.	भ्रमणको उद्देश्य	१	
३.	भ्रमणका गतिविधि र क्रियाकलापहरु	२	
४.	श्री ग्वाघा माध्यमिक विद्यालय	२	
५.	भार्से देउराली	४	
६.	भ्रमणका सबल पक्षहरु	५	
७.	भ्रमणका दुर्वल पक्षहरु	५	
८.	सुझाव तथा निष्कर्ष	५	
९.	परिशिष्ट खण्ड	६,७,८	

१. पृष्ठभूमि

मिति २०८२/०३/२२ गते आइतबारका दिन यस श्री जीवनोद्धार माध्यमिक विद्यालय कालीगण्डकी गाउँपालिका-४, पूर्तिघाट, गुल्मीका विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष श्री निम बहादुर श्रीसज्यूको नेतृत्व तथा वडा नं. ४ का वडाअध्यक्ष एवम् वि.व्य.स. सदस्य सु. श्री होम बहादुर थापाको अगुवाई विद्यालयका प्रधानाध्यापक श्री प्रेम बहादुर थापा तथा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका सदस्य श्री मेघराज शर्माज्यूको समन्वय तथा सहजीकरण र विद्यालयका सम्पूर्ण शिक्षक तथा कर्मचारी एवम् होस्टेल इन्चार्जको सहभागितामा चन्द्रकोट गा.पा.-५, ग्वाघा, गुल्मीमा अवस्थित श्री ग्वाघा मा.वि., ग्वाघामा शैक्षिक अवलोकन भ्रमण तथा शिक्षण सिकाईका असल अभ्यासहरुको आदान प्रदान गर्नका लागि जाने अवसर हामी सबैलाई प्राप्त भयो । यस्तो महत्वपूर्ण अवसर प्रदान गर्नुहुने सम्बद्ध सबैलाई हार्दिक धन्यवाद एवम् आभार प्रकट गर्दछौं । न्यानो आतिथ्यता तथा असल अभ्यासका लागि गरिएका कार्यकलाप, अवसर र चुनौतिका विषयमा सहर्ष जानकारी गराई सहयोग गर्नुहुने ग्वाघा माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाधापक, शिक्षक, कर्मचारी एवम् वि.व्य.स. अध्यक्ष तथा आर्थिक व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष र अभिभावकज्यूहरुलाई पनि हार्दिक धन्यवाद नदिईरहन सकिदैन । श्री ग्वाघा मा.वि.ले आर्थिक, शैक्षिक, भौतिक क्षेत्रमा गरेको लोभ लाग्दो प्रगतिका लागि सम्बद्ध पक्षहरु धन्यवादका पात्रहरु हुनुहुन्छ ।

२. भ्रमणको उद्देश्य

श्री ग्वाघा माध्यमिक विद्यालयको अवलोकन गरी उक्त विद्यालयमा देखिएका असल अभ्यासहरुलाई हाम्रो विद्यालयमा कार्यान्वयन गरी शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न र भौतिक रुपमा राम्रो विद्यालय बनाउनका लागि पहल गर्ने रहेको छ । साथै तहाँ विद्यालयमा गरिएका विभिन्न रचनात्मक

क्रियाकलापको अनुसरण गरी उक्त क्रियाकलापलाई कार्यान्वयन गर्दै लैजानु नै हाम्रो मुख्य उद्देश्य रहेको छ ।

३. भ्रमणका गतिविधि र क्रियाकलापहरु

श्री ग्वाघा माध्यमिक विद्यालय, चन्द्रकोट गा.पा.-५, ग्वाघा, गुल्मी हाम्रो उक्त दिनको गन्तव्य रह्यो । विद्यालयको भौतिक शैक्षिक वातावरणीय समग्र पक्षको अवलोकन गर्नुका साथै उक्त विद्यालयको कृषि कार्य समेत प्रशंसा गर्न लायक रहेको पाईयो । तहाँ विद्यालयको प्रधानाध्यापक श्री प्रकाश थापाज्यूको प्रशिक्षणात्मक क्रियाकलाप तथा कार्य सहजीकरणमा सहभागि भयौं । व्यवस्थित गरेका कक्षा कोठा व्यवस्थित, कम्प्युटर ल्याव, विज्ञान प्रयोगशालाको समेत अवलोकन गरियो । उक्त विद्यालयका शिक्षक कर्मचारी तथा वि.व्य.स. अध्यक्ष तथा आर्थिक व्यवस्थापन समितिका संयोजकको न्यानो आतिथ्यताले निकै प्रभाव हाम्रो मानसपटलमा पारेको अनुभव गरियो ।

४. श्री ग्वाघा माध्यमिक विद्यालय

श्री ग्वाघा माध्यमिक विद्यालयका असल अभ्यासहरुलाई निम्नानुसारका बुँदामा समेट्ने प्रयास गरिएको छ । कुनै कुरा छुट भएमा सुझावको समेत अपेक्षा गरिएको छ ।

<u>तपसिलः-</u>

- कक्षा ८ सम्म अङ्ग्रेजी माध्यममा पठन पाठन गरिएको,
- गुणस्तरीय तथा गुणात्मक शिक्षामा जोड दिइएको,
- नियमित अभिभावक अन्तरक्रिया र छलफल हुने गरेको,
- स्वच्छ, सफा सुग्घर वातावरणमा जोड दिइएको,
- पञ्चवर्षीय कार्ययोजना निर्माण गरी सोहि अनुरुप लक्ष्य प्राप्त गर्न कार्य सम्पादन गरिएको,

- पचास हजार भन्दा माथिको निशर्त अक्षय कोष स्थापनामा जोड दिइएको । जसका लागि अभिभावकज्यूहरुको उल्लेख्य सहभागिता रहेको,
- कमजोर विद्यार्थीलाई निरन्तर रुपमा अतिरिक्त कक्षाको व्यवस्था गर्नुका साथै घरदैलो कार्यक्रममा जोड दिइएको,
- निर्माणात्मक मूल्याङ्कनलाई प्राथमिकतामा राखिएको,
- सहपाठी शिक्षणलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनमा ल्याईएको,
- आवश्यकता अनुसार स्वयम सेवक शिक्षकलाई परिचालन गरिएको,
- विदाको समयमा टोलमा रहेका अगुवा विद्यार्थीहरुबाट सिकाई सहजीकरण गर्ने गरिएको,
- विषयगत आन्तरिक विभागलाई सशक्त बनाइएको,
- आर्थिक समिति गठन गरी आर्थिक पारदर्शितामा जोड दिइएको र हरेक महिनामा आम्दानी खर्च सार्वजनिक गर्ने गरेको,
- आमा शिक्षा कार्यक्रमलाई सञ्चालन गरी निरन्तरता दिइएको,
- शिक्षक स्व मूल्याङ्कन फारमको विकास गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको,
- समय-समयमा विज्ञ समूहहरुबाट विद्यार्थीहरुलाई उत्प्रेरणा र प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरिएको,
- शिक्षकहरुको त्याग र समर्पण रहेको साथै विदाका दिनमा पनि विद्यालयको कृषि कार्यमा आबद्ध हुने गरेको,
- लोभ लाग्दो कृषि उत्पादन र आम्दानि गरी सहि ठाउँमा परिचालन गरिएको, यसका लागी विद्यार्थीहरुलाई नै उत्तरदायी बनाइएको,
- अभिभावकहरुको उल्लेख्य सहभागिता, साथ र सहयोग रहेको,
- समितिहरुको प्रत्यक्ष निगरानी र सङ्लग्नता रहेको
- प्र.अ. स्वयम् नै होस्टेल वार्डेन भई विद्यार्थीको निरन्तर निगरानी गर्ने गरेको,
- विद्यालय समुदाय बीच अन्योन्याश्रित सम्बन्ध कायम गरिएको ।

- अभिभावकहरुले स्वतः स्फुर्त रुपमा विद्यालयमा सरस्वती मन्दिर लगाएतका भौतिक पूर्वाधार, शैक्षिक सामाग्रीहरुका लागि रकम सहयोग गर्ने गरेको,
- कक्षा ६-१२ सम्मका विद्यार्थीहरुले टिफिन समयमा पनि कृषि कर्ममा सक्रिय रुपले परिश्रम गर्ने गरेको,
- हरेक विद्यार्थीहरुमा अनुशासन, संस्कार लगाएत अतिथि सत्कारको ज्ञान भएको,
- विद्यालयको नतिजा उल्लेख्य सुधार भएको,

५. भार्से देउराली

अवलोकन भ्रमणको क्रममा ग्वाघा माध्यमिक विद्यालयको समग्र पक्षको अध्ययन अवलोकन पश्चात फर्कने क्रममा रमणीय स्थल भार्से देउरालीको पनि अवलोकन गर्ने अवसर प्राप्त भयो । स्थानीयहरुको सहभागीता र व्यवस्थापनमा सुन्दर पार्क निर्माण गरी आकर्षक बौद्ध स्तुपा, विशाल बौद्ध मूर्तिको स्थापना गरी शान्तिको सन्देश छर्ने कार्य भएकोमा क्रियाशील सबै पक्षलाई धन्यवाद दिनै पर्ने हुन्छ । धेरै समय बस्ने र रमाउने मन हुँदा हुँदै पनि प्रतिकुल मौसम र समय अभावका कारण लगभग ४ बजे तिर हामी पुनः विद्यालय तर्फ प्रस्थान गयौं । अवलोकनका क्रममा देखा परेका सकारात्मक पक्षहरु तपसिल अनुसार रहेका छन् ।

<u>तपसिलः</u>

- सत्यवती गाउँपालिकाको लगानिमा उत्कृष्ट पर्यटकीय स्थल निर्माण भएको,
- चिसो मौसम र उच्च स्थानमा रहेकाले पर्यटन प्रवर्द्धनको प्रचुर सम्भावना रहेको,
- बौद्ध स्तुपा निर्माण रहि धार्मिक गतिविधि सम्बन्धी कार्य हुने गरेको,

- ❖ हरेक क्रियाकलापबाट आजित र थकित मानवलाई शान्त र मनोरम वातारवरणयुक्त स्थल रहेको जसले गर्दा मानवमा सकारात्मक उर्जाको विकास हुने गरेको,
- ❖ उक्त स्थानको वरिपरि प्रचुर मात्रामा औषधिजन्य गुण भएका दुर्लभ जडिबुटीहरुको भण्डार रहेको,

६. भ्रमणका सबल पक्षहरु

पूर्व योजना अनुरुप कार्य सम्पादन भएको जसले गर्दा उद्देश्य अनुरुप काम हुनुका साथै त्यसका अतिरिक्त रमणीय, पर्यटकीय र धार्मिक स्थलको समेत अवलोकन गर्ने अवसर प्राप्त भएको । निर्धारित समयमा उद्देश्य अनुरुप कार्य सम्पादन गरी विद्यालयमा आएर वृक्षारोपण समेत गर्न सफल भएको ।

७. भ्रमणका दुर्बल पक्षहरु

मौसम प्रतिकुल हुँदा भार्से देउरालीमा चाहेर पनि सोचे अनुरुपको बसाई व्यवस्थापन हुन नसकेको ।

८. सुझाव तथा निष्कर्ष

आगामि दिनहरुमा यस्ता खाले अवलोकन भ्रमण गर्दा अहिले बनाए जस्तै योजना बनाई भ्रमण गर्न सके फलदायी हुने र भ्रमणमा देखिएका सकारात्मक कुराहरुलाई क्रमशः विद्यालयमा लागु गर्दै जान सके राम्रो हुने ।

९. परिशिष्ट खण्ड

<u>श्री ग्वाघा माध्यमिक विद्यालयका केही झलकहरु</u>

<u>श्री ग्वाघा माध्यमिक विद्यालयका केही झलकहरु</u>

भार्से देउरालीका केही झलकहरु